

Załącznik do Uchwały Nr XIV/128/2008

Rady Gminy w Jasienicy Rosielnej

z dnia 30 kwietnia 2008r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ORZECHÓWKA

GMINA JASIENICA ROSIELNA

Orzechówka 2008

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. PODSTAWOWE INFORMACJE	4
1. Historia	4
2. Położenie geograficzne i administracyjne	10
II. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI.....	11
1. Środowisko przyrodnicze.	11
1.1. Parametry klimatyczne.....	11
1.2. Gleby.....	12
1.3. Świat roślinny i zwierzęcy	12
2. Środowisko kulturowe.	13
2.1. Kultura.	13
2.2. Ogólnopolskie Plenery Malarsko - Rzeźbiarskie.....	14
2.3. Organizacje i instytucje	15
2.4. Obiekty zabytkowe.	19
3. Gospodarka przestrzenna i infrastruktura techniczna.....	21
3.1. Zabudowa.....	21
3.2. Sieć drogowa i dostępność komunikacyjna.	22
3.3. Sieć telekomunikacyjna.	23
3.4. Zaopatrzenie w wodę.	24
3.5. Sieć kanalizacyjna.....	24
3.6. Gospodarka odpadami	24
3.7. Zaopatrzenie w gaz oraz energię elektryczną.	24
3.8. Miejsca sportu i rekreacji.....	25
3.9. Oświata.	25
3.10. Zdrowie.	28
4. Strefa gospodarcza.....	28
4.1. Miejsca pracy, zakłady produkcyjne i usługowe.	28
4.1. Rolnictwo.....	28
III. ANALIZA SWOT.	29
IV. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU.....	31
1. Opis planowanych przedsięwzięć.....	31
2. Uzasadnienie realizacji zadań i oczekiwane rezultaty.	32
3. Odbiorcy projektu.	36
4. Szacunkowy koszt realizacji zadań.....	37
5. Harmonogram realizacji zadań	39
V. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI.....	42
ZAKOŃCZENIE.....	42

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości Orzechówka jest dokumentem określającym strategię działań wsi w sferze społeczno - gospodarczej.

Bezpośrednim powodem stworzenia Planu Odnowy Miejscowości Orzechówka jest chęć efektywnego pozyskiwania funduszy strukturalnych na rzecz wsi (w szczególności w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2008 - 2015), niemniej mieszkańcy Orzechówki oraz władze lokalne już od dawna widziały potrzebę perspektywicznego wyznaczenia kluczowych kierunków rozwoju miejscowości. Opracowanie dokumentu planistycznego, jakim jest Plan Odnowy Miejscowości Orzechówka to kolejny etap starań mieszkańców o ukierunkowanie rozwoju wsi.

Przedkładany Plan Odnowy Miejscowości jest zgodny z dokumentami strategicznymi rozwoju kraju, regionu oraz Gminy Jasienica Rosielna.

Podstawą opracowania Planu jest Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2008 - 2015, Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Jasienica Rosielna na lata 2004 - 2013, a także Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jasienica Rosielna z dnia 30.04.2002 r.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, jej historię, analizę zasobów służącą przedstawieniu stanu rzeczywistego, SWOT - czyli mocne i słabe strony, planowane kierunki rozwoju, a także zakładane przedsięwzięcia wraz z szacunkowymi kosztami i harmonogramem planowanych działań. Projekty zawarte w niniejszym Planie nie mają charakteru komercyjnego. W Planie został także przedstawiony system wdrażania oraz monitorowania realizacji Planu.

Plan Odnowy Miejscowości Orzechówka jest planem otwartym, który w zależności od potrzeb i uwarunkowań finansowych będzie mógł być aktualizowany. Takie sformułowanie pozwala na pewną swobodę, jeśli chodzi o możliwości dopisywania

nowych działań, a także zmienianie kolejności ich realizacji w latach 2008-2015 w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

Plan Odnowy Miejscowości Orzechówka poprzez realizację wskazanych w nim przedsięwzięć przyczyni się do podniesienia standardu życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności całej miejscowości.

I. PODSTAWOWE INFORMACJE.

1. Historia.

Nie jest znana dokładna data powstania wsi Orzechówka, ponieważ nie zachował się żaden dokument lokalizacyjny. Nie wiadomo więc, kiedy ta osada powstała. Pewne natomiast jest, że miejscowość istniała w 1420 r., kiedy to w zapisie z dnia 1 lutego biskup przemyski potwierdza plebanowi Mikołajowi z Bliznego wyrok polubowny w sporze z Henrykiem Kamienieckim o dziesięciny z Orzechówki i Jasienicy.

W późniejszym okresie właścicielami wsi byli: Boguchwał z Orzechówki (1424-1444), Bogusław z Orzechówki (1468), Marczysz z Orzechówki (1487), Bartolomeo Oględowski (1499).

Orzechówka to nazwa fizyczna od wyrazów: „orzechowy, orzech”. Przepływający przez wieś potok w XV i XVI wieku zwany był „Orzechownicza”.

W latach osiemdziesiątych XIX stulecia miejscowość liczyła 1735 mieszkańców, których głównym zajęciem była uprawa roli i tkactwo. W każdej chacie był warsztat tkacki. Majątek dworski był wówczas własnością Zygmunta Załuskiego.

Wieś słynęła z występujących w jej krajobrazie wiatraków, służących do mielenia zboża. Zaczęto je budować na początku XX wieku. Znajdowały się przy każdym zasobniejszym gospodarstwie. Wiatraki z Orzechówki posiadały konstrukcję szkieletową, szalowaną deskami. Charakterystyczną ich cechą było umieszczenie wysoko, nieraz tuż pod walem, belki, która przenosiła ciężar całego budynku na wkopanego w ziemię „króla”. Wnętrze budynku posiadało jedną kondygnację. Kamienie żarnowe umieszczone były na wysokości ok. jednego metra. Obecnie na terenie wsi znajduje się jeden tego typu obiekt.

W czasie II wojny światowej w Orzechówce działała Armia Krajowa, IV pluton pod dowództwem Aleksandra Kwolka ps. „Obrońca”, bez stopnia wojskowego, ale za to wspaniałego organizatora i człowieka z dużym autorytetem.

Orzechowski pluton wchodził w skład placówki domaradzkiej i brał udział w kilku akcjach zbrojnych i służbowych. Znajdujące się na terenie miejscowości lasy i małe skupiska domów sprzyjały działalności konspiracyjnej i bojowej. Istniejące warunki spowodowały, że w przysiółku Wólka - Zapolany, w domu pod lasem, u p. Ireny Prejsnar miał swą kwaterę sztab Obwodu Brzozowskiego i częściowo Inspektoratu - por. Henryk Pilawski, kpt. Ignacy Wanic i mjr Witold Obidowicz.

W lutym 1942 roku rozpoczęły się liczne aresztowania, wtedy to aresztowano Witolda Obidowicza w jego drugiej kwaterze w Krośnie. Równocześnie gestapo udało się do Orzechówki, gdzie w trakcie ucieczki zabito por. Henryka Pilawskiego z Brzozowa. Pochowany został na cmentarzu w Jasienicy Rosielnej, skąd w 1947 roku ekshumowano zwłoki na cmentarz w Brzozowie.

Szkolnictwo w Orzechówce ma ponad stuletnią tradycję. Pierwszą szkołą w okolicy była szkoła w Jasienicy Rosielnej, wystawiona wspólnym wysiłkiem przez mieszkańców Jasienicy Rosielnej i Orzechówki i przy wsparciu finansowym Józefa Załuskiego. Szkoła była nieduża, a dzieci coraz więcej. Mieszkańcy Orzechówki musieli więc postarać się o własną placówkę oświatową.

W dniu 21 listopada 1883 roku w starej przebudowanej chałupie rozpoczęło naukę 288 dzieci w różnym wieku. Kierownikiem szkoły został nauczyciel Aleksander Tabiński.

Na początku XX wieku nastąpił szybki rozwój oświaty, rosnące potrzeby trzeba było zaspokajać. I tak w 1916 roku wybudowano nowy, przestronny budynek, który służy dzieciom do dzisiaj.

W czasie wojny w szkole zakwaterowały się oddziały Wehrmachtu.

Od 1 sierpnia 1940 roku obowiązki kierownika szkoły pełnił Henryk Kraus, który ponadto kierował Powiatową Komisją Tajnego Nauczania w Brzozowie. Nauczyciele z Orzechówki i okolicznych miejscowości prowadzili potajemne zajęcia z zakazanych przedmiotów, tj. historii, geografii i literatury polskiej. Wojna poczyniła zniszczenia we wszystkich szkołach w gminie, więc start był trudny. Znowu trzeba było borykać się z brakiem nauczycieli, sprzętu i pomocy naukowych. Orzechowską szkołę powiększono o dobudowane piętro.

W 1983 roku odbyły się obchody 100-lecia oświaty w Orzechówce. Miały one na celu przypomnienie bogatego dorobku szkoły i uczczenie pamięci dawnych nauczycieli. Odbyła się sesja popularnonaukowa na temat roli szkoły w środowisku wiejskim, zjazd nauczycieli i wychowanków, wręczenie sztandaru i przywrócenie dawnego, przedwojennego imienia: króla Władysława Jagiełły i królowej Jadwigi. Obie te postacie zdobią frontową elewację szkolnego budynku.

Mieszkańcy Orzechówki należą do aktywnej społeczności w gminie. Dzięki tej aktywności wzniesiono Wiejski Dom Kultury, Dom Strażaka, Ośrodek Zdrowia i bibliotekę.

W 1960 roku strażacy wykonali w czynie społecznym 44 tysiące cegieł na budowę Domu Kultury, gdzie mieści się również remiza strażacka.

Kolejnym wielkim przedsięwzięciem była budowa kościoła. Zadanie to nie było łatwe, czasy trudne, brakowało materiałów budowlanych, orzechowianie jednak nie poddawali się. Wszyscy mieszkańcy wsi pracowali ofiarnie w czynie społecznym, składali również ofiary pieniężne, w zależności od swoich możliwości. Od czerwca 1981 roku zaczęto powoli i mozolnie gromadzić materiały budowlane, co było sprawą bardzo trudną w owych czasach. Cegła na budowę kościoła „była załatwiana” w Tarnowie, kamień granitowy na podmurówkę przywieziono aż ze Strzegomia .

W dniach 22- 25 czerwca 1982 mieszkańcy Orzechówki dokonali wykopów pod fundamenty wymarzonego kościoła. W następnym dniu dokonano pierwszego betonowania. Tymczasem ksiądz proboszcz uzyskał zezwolenie na budowę.

Już 13 maja 1984 roku ks. Biskup Ordynariusz Ignacy Tokarczuk dokonał poświęcenia świątyni, a 9 czerwca 1986 roku dekretem nr 1064/86 powołał do istnienia Parafię w Orzechówce.

Pod koniec roku 1987 mieszkańcy Orzechówki podjęli kolejną inwestycję, jaką była budowa samoczynnego wodociągu liczącego ponad 2,5 km, na potrzeby szkoły, przedszkola i Domu Parafialnego. Inwestycja była pracochłonna i kosztowna, tak więc możliwa do zrealizowania tylko dzięki ponownej ofiarności i zaangażowaniu mieszkańców Orzechówki.

Kolejny rok 1988 był bardzo bogaty w przedsięwzięcia mieszkańców Orzechówki. Rozpoczęto budowę Domu Parafialnego, instalowanie aparatów telefonicznych, podjęto starania o utworzenie miejscowego cmentarza parafialnego.

Następnym krokiem naprzód była gazyfikacja wsi. Jej uroczyste zakończenie odbyło się 1 stycznia 1989 roku, zapaleniem znicza gazowego przed Remizą Strażacką w Orzechówce.

W roku 1991 orzechowianie rozpoczęli budowę dzwonnicy (poświęconej w 1994 roku przez księdza arcybiskupa Józefa Michalika) oraz ogrodzenia kościoła i cmentarza.

W kolejnych latach systematycznie wyposażano kościół w piękne prezbiterium, marmurowy ołtarz, ambonkę, chrzcielnicę, obrazy, płaskorzeźby.

W listopadzie 1996 oficjalnie podjęto budowę kaplicy cmentarnej, która obecnie jest już ukończona. W 2006 roku uroczystego poświęcenia kaplicy dokonał biskup Adam Szal.

W roku 2004 odbyła się uroczystość jubileuszowa 120-lecia Szkoły Podstawowej w Orzechówce, w której wzięli udział absolwenci szkoły mieszkający w kraju i za granicami Polski. Jubileusz 120-lecia upamiętniony został umieszczeniem na budynku szkoły tablicy pamiątkowej oraz wydaniem monografii szkoły opracowanej przez nauczycieli.

Obecnie mieszkańcy Orzechówki w dalszym ciągu starają się o rozwój swojej miejscowości. Głównym zadaniem na dzień dzisiejszy jest wykonanie sieci kanalizacyjnej obejmującej całą miejscowość, remonty dróg lokalnych, poprawa estetyki otoczenia w centrum wsi.

2. Położenie geograficzne i administracyjne.

Orzechówka położona jest w województwie podkarpackim, w powiecie brzozowskim, w Gminie Jasienica Rosielna w ścisłym sąsiedztwie sołectw: Jasienica Rosielna, Blizne, Jabłonica Polska, Malinówka, Wola Komorska. Miejscowość usytuowana jest

w odległości około 50 km od Rzeszowa.

Wieś leży w południowej części Gminy Jasienica Rosielna, nad lewobrzeżnym dopływem Stobnicy, na terenie charakteryzującym się falistą i pagórkowatą rzeźbą terenu (wysokość względna 20 - 50 m z przewagą nachyleń $4^{\circ} - 8^{\circ}$). Posiada powierzchnię 1 362 ha co stanowi 24 % powierzchni gminy. Orzechówkę zamieszkuje 1513 osób.

Miejscowość od zachodu i południa opasana jest wałem wzgórz wchodzących w skład pasma Suchej Góry (wys. 591 m n.p.m.). Pagórki, liczne wąwozy i jary, lasy oraz przepływające przez wioskę potoki sprawiają, że Orzechówka to wieś pełna uroku.

II. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI.

1. Środowisko przyrodnicze.

1.1. Parametry klimatyczne.

Bliskość Przełęczy Dukielskiej i Łupkowskiej ma wpływ na kształtowanie się warunków klimatycznych, w tym wiatrów. Przeważają wiatry umiarkowane o szybkości 5 – 10 m/s. Dominują południowo – zachodnie, powodując znaczne opady. Przeciętna roczna ilość opadów w tym rejonie wynosi 750 – 800 mm, podczas gdy średnia w kraju waha się w granicach 600 mm.

Czynnikiem niekorzystnym dla rolnictwa jest duża ilość dni pochmurnych (w okolicach Brzozowa wynosi średnio 145 dni). Stosunkowo nieduże nasłonecznienie jest wiosną, co wpływa szczególnie niekorzystnie na wegetację roślin. Długość okresu wegetacji wynosi od 200 – 219 dni. Pierwsze przymrozki jesienne występują około 20 października, a ostatnie wiosenne około 3 maja. Pokrywa śnieżna zalega najdłużej, bo około 150 dni na stokach odsłonecznych. Początek pokrywy śnieżnej przypada przeciętnie na okres od 11 do 21 listopada, natomiast jej zanik następuje około 10 kwietnia.

Zasilanie wód płynących – do których w Orzechówce należy potok Orzechówka, mający swe źródła na obszarze leśnym Orzechówki i potok Gołaszówka (określany też nazwą Orzechówka Mała) wypływający ze źródeł na obszarze leśnym Orzechówki i Starej Wsi – odbywa się głównie nie przez opady, lecz za pośrednictwem źródeł i zasilania gruntowego. Zasilanie potoków z opadów charakteryzuje się dwoma wysokimi stanami wody w ciągu roku: zasilaniem śnieżnym powodującym wysokie stany wód na wiosnę i zasilaniem deszczowym związanym z letnim maksimum opadowym, przypadającym zazwyczaj na lipiec. Nagłe topnienie śniegu i duże opady są przyczyną wylewów, które miały miejsce w Orzechówce.

1.2. Gleby.

Charakterystyczne dla Orzechówki są typowe gleby górskie. Nieprzepuszczalne, gliniaste podłoże, z domieszką piasku i łupków, powoduje zatrzymywanie się w glebie wody, zwłaszcza w okresie jesieni, gdy parowanie jej jest mniej intensywne. Gleby typu bielcowego i brunatnego użytkowane pod uprawę rolną, służą jako pastwiska, bądź też porastają na nich lasy, które chronią skutecznie glebę przed intensywną erozją. Mady górskie z iłowym podglebiem zajmowane są głównie przez łąki i pastwiska. Na terenie Orzechówki występują gleby zaliczane do średnich i najniższych klas bonitacyjnych.

1.3. Świat roślinny i zwierzęcy.

Tereny Orzechówki porastają lasy mieszane. Dominują w nich buki, graby, jodły i świerki. Obok nich występują sosny, modrzewie, dęby, jesiony, brzozy, osiki, wiązy i iwy. Niedaleko w lasach położonych na terenie Malinówki i Jabłonicy zachował się gatunek bardzo rzadki w Polsce – cis. W dolnym piętrze drzewostanu krzewi się olcha, dziki bez, głóg, jarzębina i coraz rzadziej leszczyna. Na obrzeżach lasu występuje tarnina, dzika róża i gdzieś jałowiec. Można wybrać się do lasu na czernice, pachnące maliny o niepowtarzalnym smaku i czarne jagody, w naszym regionie znane jako borówki. W bardziej wilgotnych zakątkach lasu rosną bujne paprocie, skrzypy, widłaki oraz różne gatunki mchów tworzące zielone kobierce. Nie brakuje również grzybów jadalnych takich, jak borowiki, koźlaki, podgrzybki, kanie i kurki i niejadalnych, które wzbogacają florę i trujących, np. wspaniałych, czerwonych muchomorów „strojących” las.

Na terenie Orzechówki żyją lisy, sarny, jelenie i dziki, podczas ostrej zimy pojawiają się również wilki, a z drobnych ssaków kuny leśne, tchórze, łasice, jeże, wiewiórki, zające szaraki i nietoperze.

Występuje kilkadziesiąt gatunków ptaków żyjących w lasach, zagajnikach i na polach, m.in. jastrzębie, puchacze, sowy, wrony, kawki, sroki, sójki, drozdy, kukułki, skowronki i słowiki. Spotyka się również bażanty i stadka kuropatw. Latem na łąkach zobaczyć można spacerujące bociany, które mają swe gniazda na terenie wioski.

W słoneczny dzień można się natknąć na żmiję, zaskrońca, padalca, jaszczurkę zwinkę, salamandrę i traszkę górska, które wygrzewają się na kamieniach i zboczach. Występuje także traszka wodna i ropucha i gniewosz, zwany miedzianką.

Bogaty jest świat owadów, motyli i chrząszczy. W czerwcu pojawiają się robaczki świętojańskie (światliki).

W potokach żyją drobne rybki. Niestety wyginęły raki, których jeszcze w latach 60 – tych było tutaj dużo.

Flora i fauna występująca na terenie Orzechówki jest więc bogata, niemniej niepokoi fakt, że niektóre gatunki występują już coraz rzadziej.

2. Środowisko kulturowe.

2.1. Kultura.

Życie kulturalne wsi od najdawniejszych lat skupiało się wokół Domu Ludowego i Szkoły Podstawowej w Orzechówce. W okresie powojennym i latach późniejszych regularnie prezentowane były sztuki teatralne, przygotowywane przez mieszkańców miejscowości. Tematykę czerpano z zasobów polskiej literatury, adaptując ją do swoich potrzeb. Sięgano również do tradycji ludowych, organizując jasełka, opłatki, dożynki. Cieszyły się one dużą popularnością wśród mieszkańców, ożywiając i rozweselając codzienne, ciężkie życie.

W chwili obecnej podtrzymywaniem tradycji zajmuje się szkoła. Corocznie organizowane są Jasełka dla mieszkańców miejscowości. Jasełka dostarczają nam nie tylko wrażeń estetycznych, ale sprawiają, że liczna grupa osób zostawia za drzwiami sali gimnastycznej świat trosk i niepokojów, że w naturalny sposób utrwała się więź miejscowej społeczności z Kościołem i szkołą.

Tradycją stało się także organizowanie przez szkołę i Radę Rodziców Festynów Rodzinnych. Podczas tych imprez szkoła prezentuje swój dorobek artystyczny, rodzice mają również możliwość włączenia się do zabawy przez udział w zawodach sportowych o Puchar Dyrektora Szkoły. Dużą atrakcją jest również organizowana przez szkołę loteria fantowa oraz kiermasze prac uczniów.

2.2. Ogólnopolskie Plenery Malarsko-Rzeźbiarskie.

Malownicze położenie Orzechówki, dziewicze miejsca bogate krajobrazem i architekturą przyciągnęło do naszej miejscowości artystów malarzy i rzeźbiarzy z całej Polski.

Od 2001 roku Związek Artystów Plastyków w Rzeszowie we współpracy z Zespołem Szkół w Orzechówce organizuje Międzynarodowe i Ogólnopolskie Plenery Malarsko-Rzeźbiarskie. Artyści przebywający przez dwa tygodnie w otoczeniu malowniczych krajobrazów Orzechówki stworzyli wiele ciekawych obrazów, utrzymanych w różnych konwencjach: od realistycznej, wiernie odtwarzającej rzeczywistość, poprzez wrażeniowe impresje, aż do abstrakcyjnych kompozycji wyrażonych śmiałą formą i kolorystyką. Zgromadzenie artystów z różnych ośrodków, krajów w jednym czasie i miejscu ma wpływ na ich samych, a także na tych, do których przyjechali.

Mieszkańcy Orzechówki z zainteresowaniem przyglądają się pracy artystów, szukających inspiracji na tutejszych łąkach, w ogrodach i w zagrodach. Często służą pomocą w postaci poczęstunków, ciekawych opowieści, organizują artystom miejsca pracy w postaci wykonania prowizorycznej sztalugi lub wygodnego siedziska.

Każdy dwutygodniowy plener jest zakończony roboczym wernisażem, artystyczną biesiadą przy suto zastawionym i oryginalnie udekorowanym staropolskim stole, przygotowanym przez nauczycieli i mieszkańców Orzechówki. Wernisaż cieszy się dużą popularnością i zawsze gromadzi wielu gości, w tym mieszkańców miejscowości, którzy z zainteresowaniem podziwiają prace artystów.

Ślady plenerów są widoczne również w tutejszej szkole. Dzieła artystów, w postaci obrazów i rzeźb, zdobią budynek i obejście naszej szkoły.

2.3. Organizacje i instytucje.

Ochotnicza Straż Pożarna.

Ochotnicza Straż Pożarna powstała 5 grudnia 1926 roku. Jej założycielem, a jednocześnie pierwszym naczelnikiem był Ludwik Płonka. Pełnił tę funkcję do wybuchu II wojny światowej, tj. do 1939 roku. Współzałożycielem i pierwszym prezesem był Jan Cwynar. W czasie trwania wojny naczelnikiem był W. Masłyk (1942 - 1944), a po wojnie stanowisko to objął Ludwik Wilusz, który pełnił tę funkcję w latach 1944 – 1947. W roku 1987 na stanowisko prezesa Ochotniczej Straży Pożarnej wybrano dh Kazimierza Chrobaka, który pełni tę funkcję do dzisiaj.

Strażacy mieli odpowiednie umundurowanie, które początkowo było kupowane we własnym zakresie przez strażaków. Pierwsze hełmy zakupiono na koszt gminy.

W 1938 r. dzięki staraniom naczelnika L. Płonki i prezesa F. Chrobaka, za środki uzyskane z organizacji imprez kulturalnych zakupiono sikawkę ręczną i wykonano we własnym zakresie konny wóz strażacki, który w 1986 r. przekazany został Podkarpackiemu Muzeum Pożarnictwa w Starej Wsi.

Początki działalności straży pożarnej w Orzechówce były trudne, z czasem jednak zarówno liczebność ochotników jak również wyposażenie poprawiało się. Było

to o tyle łatwiejsze do realizacji, że działalność Ochotniczej Straży Pożarnej w Orzechówce miała poparcie tutejszego społeczeństwa. W roku 1949 mieszkańcy Orzechówki ufundowali dla jednostki sztandar. Został on poświęcony w kościele w Jasienicy Rosielnej. Na kolejne wyposażenie Ochotnicza Straż Pożarna musiała czekać do roku 1955. Wtedy to otrzymała motopompę. Rok 1974 był stosunkowo szczodry dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Orzechówce. Wreszcie po ciężkich i żmudnych pracach budowlanych, w których uczestniczyli również strażacy (m.in. wykonali 44 tys. sztuk cegły na budowę) zakończono budowę Wiejskiego Domu Kultury i strażacy otrzymali w tymże budynku do własnego użytku remizę. Ale większa chyba była radość z otrzymanego wreszcie samochodu pożarniczego.

Jeden z członków zarządu OSP Andrzej Cwynar prowadził zespół teatralny. Z okazji ważniejszych świąt przedstawiano różne sztuki.

Remiza została rozbudowana w 1992 roku, kiedy to z inicjatywy OSP rozpoczęto budowę garażu, magazynu na sprzęt oraz świetlicy (poświęcone zostały 10 lipca 1994 roku).

Rok później Ochotnicza Straż Pożarna w Orzechówce otrzymała samochód pożarniczy, który był bardziej nowoczesny

i praktyczniejszy od wcześniejszego.

3 września 2000 roku Ochotnicza Straż Pożarna w Orzechówce obchodziła swój jubileusz 100– lecie istnienia i aktywnej działalności. Uroczystości rozpoczęły się zbiórką strażaków przy remizie i przemarszem do miejscowego kościoła pod wezwaniem

św. Rodziny, gdzie została odprawiona uroczysta msza. Następnie miały miejsce przemówienia, wręczenie odznaczeń, a później odbyła się część artystyczna. Zebrani goście zostali poczęstowani tradycyjną grochówką. Całość obchodów zakończyła się zabawą taneczną.

Członkowie Ochotniczej Straży Pożarnej w Orzechówce pojawiają się zawsze tam, gdzie są niezbędni – podczas pożarów lub niebezpiecznych wypadków, z którymi okoliczni mieszkańcy nie poradziłiby sobie bez ich pomocy. Poza tym dumnie reprezentują przez cały okres swojego istnienia mieszkańców Orzechówki podczas wielkich uroczystości miejscowych (np. podczas uroczystości 50-lecia utworzenia „Mleczarni Związkowej ” w Jasienicy, 10 – lecia powstania parafii Orzechówka – 12 maja 1996), jak i ogólnopolskich (w spotkaniu z Janem Pawłem II w Rzeszowie 1991 roku, na które wyjechali ze swoim sztandarem, w kolejnym spotkaniu pełnili funkcje porządkowych). Strażacy nie zapominają modlić się do swojego patrona św. Floriana. Co więcej, 3 maja 1995 roku została przyniesiona przez delegację strażaków figurka św. Floriana, którą poświęcono, a następnie uroczystie przeniesiono do Sali Strażackiej w remizie. Od tego dnia strażacy co roku przychodzą na nabożeństwo w dniu 3 maja w Uroczystość Najświętszej Marii Panny Królowej Polski ze sztandarem i figurką swojego Patrona, aby uczcić św. Floriana w przeddzień jego wspomnienia. Wszyscy mieszkańcy Orzechówki wspólnie modlą się ze strażakami i proszą o opiekę i pomoc w ich niebezpiecznej i jakże odpowiedzialnej pracy.

Wszyscy mieszkańcy Orzechówki świadomi są tego, jaką niebezpieczną i ciężką pracę wykonują strażacy. Dlatego zawsze wspierają ich zabiegi dobrym słowem, pomocą fizyczną i finansową.

Biblioteka

Gromadzka Biblioteka Publiczna w Orzechówce została założona w roku 1955. Posiadała wówczas zaledwie 300 woluminów. Bibliotekę prowadziła przez dłuższy czas pani Maria Sabik. Zajmowała się nią starannie przez długi czas, bowiem od początków istnienia, aż do 1991 roku, tj. 36 lat .

Obecnie biblioteka wchodzi w skład Gminnego Ośrodka Kultury w Jasienicy. Zawiera 8991 woluminów w tym:

4150 – dla dorosłych

2296 – dla dzieci

1836 – niebeletrystyczne.

Do biblioteki systematycznie uczęszcza 200 czytelników, chociaż nie brakuje i takich, którzy zaglądają tu sporadycznie. Największy procent aktywnie korzystających z biblioteki stanowi młodzież ucząca się (uczniowie miejscowej szkoły, okolicznych liceów, studenci), która chce pogłębiać swoją wiedzę. Czytelnikami są również dorośli i osoby starsze, które chętnie spędzają wolny czas z ciekawą książką lub czasopismem.

Dom Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej znajduje się w Orzechówce. Jest pięknie położony, wśród zieleni i drzew. Stanowi filię Brzozowskiego Domu Pomocy Społecznej. Podlega Radzie Powiatu, a jego działalność nadzoruje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzozowie. Ośrodek przeznaczony jest dla 24 osób niepełnosprawnych intelektualnie (w Brzozowie ośrodek dla 107 osób przewlekłe somatycznie chorych). Dom Pomocy Społecznej w Orzechówce ma na celu tworzenie korzystnych warunków rozwoju osobowego swoich mieszkańców oraz aktywnego ich uczestnictwa w życiu ogólnie – społecznym.

Dom Pomocy Społecznej zapewnia swoim podopiecznym całodobową opiekę i zaspokaja podstawowe potrzeby.

Ośrodek oferuje: pokoje jednoosobowe i dwuosobowe, całodzienne wyżywienie (obiady dowożone są z Brzozowa), utrzymanie czystości, bezpieczeństwo, pomoc w załatwianiu spraw osobistych, łatwy dostęp do pielęgniarki, udział w terapii zajęciowej. Ponadto w Domu Pomocy Społecznej można zaspokajać potrzeby religijne, bowiem na terenie ośrodka znajduje się kaplica.

Dom Pomocy Społecznej systematycznie organizuje swoim podopiecznym święta, uroczystości okazjonalne i umożliwia udział w imprezach kulturalnych i turystycznych.

2.4. Obiekty zabytkowe.

Przydrożne kapliczki – zabytki kultury wiejskiej.

Do jednej z tradycji wiejskich należy stawianie przydrożnych kapliczek. Mają one różny kształt, zbudowane są z innych materiałów, ale trudno sobie wyobrazić krajobraz Orzechówki bez figur przydrożnych, czy krzyży. Najczęściej stoją w sąsiedztwie drzew, zawsze jednak przybrane chociaż skromnym bukietem kwiatów. Przez wieki ocaliła je pobożność ludzi, tradycja i wartość zabytkowa. Dziś młode pokolenie też wznosi kapliczki, figury i krzyże najczęściej jednak w przydomowych ogrodach.

Kapliczki fundowali ludzie zarówno z potrzeby serca, z pobożności, jak i jako pokutę za grzechy. Wiele z nich powstało także w podzięcie za wysłuchane modlitwy. Poza tym, kapliczka miała chronić ludzi przed złem.

W Orzechówce dominują kapliczki kamienne, pobielone, z figurami Matki Boskiej i Jezusa. W porównaniu z innymi wioskami zachowało się ich tutaj stosunkowo dużo. Każdy przysiółek posiadał swoją kapliczkę, można je także spotkać na miedzach, rozstajach dróg i granicach wsi.

Stojące na rozdrożach, przy drogach, na polach krzyże i kapliczki różnych kształtów i wielkości są już od dawna stałym elementem codziennego pejzażu Orzechówki, z którym mieszkańcy wsi zdążyli się już oswoić, a który dla przyjezdných turystów jest zawsze ciekawą atrakcją. Warto podziwiać te zabytki kultury i architektury wiejskiej, które za parędziesiąt lat mogą odejść już do historii.

Miejsca pamięci narodowej w Orzechówce

W naszej miejscowości znajdują się dwa szczególne miejsca związane z historią naszej dużej i małej ojczyzny. Przypominają one mieszkańcom o tragicznych losach naszych rodaków w czasie I i II wojny światowej.

Jednym z nich jest drewniany krzyż upamiętniający miejsce tragicznej śmierci por. Henryka Pilawskiego, który zginął z rąk gestapowców w 1942 roku. Krzyż został postawiony w 1986 roku z inicjatywy orzechowian i Jezuit, serdecznego kolegi porucznika – ks. Jana Przygody.

Na pamiątkowym krzyżu umieszczono napis: „Jestem oficerem polskim – ginę za Ojczyznę”. Obecnie miejscem tym opiekują się uczniowie Gimnazjum w Orzechówce.

Drugim szczególnym miejscem w naszej miejscowości jest poświęcony 1 listopada 1993 roku pamiątkowy obelisk wykonany przez OSP, na którym została

umieszczona tablica, przeniesiona z kościoła parafialnego w Orzechówce, z nazwiskami poległych mieszkańców naszej miejscowości podczas I i II wojny światowej. Obelisk znajduje się w centralnej części miejscowego cmentarza. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Orzechówce, sprawując opiekę nad tym miejscem, uczą się patriotyzmu i pielęgnują pamięć o tych, którzy polegli za wolność naszej ojczyzny.

3. Gospodarka przestrzenna i infrastruktura techniczna.

3.1. Zabudowa.

Miejscowość liczy 1513 mieszkańców. Na jej terenie znajduje się 410 budynków mieszkalnych, charakteryzujących się zabudową częściowo zwartą, ciągnącą się wzdłuż dróg lokalnych. Na terenach oddalonych od dróg z nawierzchnią bitumiczną występuje zabudowa średnio zwarta lub rozproszona.

Miejscowość podzielona jest na kilka przysiółków. Na południowy wschód od centrum wsi, oddalony około 2 km, położony jest przysiółek Wola Orzechowska. Pozostałe przysiółki to: Zagórze, Zapolany, Jakowiec, Łaki, Budy, Góra I, Góra II, Miasteczko, Górka Oliwna, Widlacz, Podlesie i Dół.

W centrum miejscowości zlokalizowane są najważniejsze obiekty użyteczności publicznej: Zespół Szkół (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum), Dom Strażaka, Kościół parafialny p.w. Św. Rodziny, Ośrodek Zdrowia.

3.2. Sieć drogowa i dostępność komunikacyjna.

Ogólna sieć dróg publicznych we wsi Orzechówka wynosi 21, 118km, z tego:

0, 300 km droga krajowa

9, 148 km drogi powiatowe;

11, 670 km gminne.

Poza siecią dróg publicznych przez teren gminy przebiegają również drogi dojazdowe do pól - drogi wiejskie, których łączna długość wynosi 40 km.

Drogi powiatowe i gminne łączą miejscowość z drogą krajową nr 9 Radom - Barwinek jako droga międzynarodowa E - 371, przebiegając w zachodniej części miejscowości Orzechówka stwarzając bezpośrednią możliwość dogodnego połączenia komunikacyjnego z przejściem granicznym - granicą państwa w Barwinku, przez który odbywa się międzynarodowy tranzyt turystyczny i towarowy oraz stacją kolejową towarowo - osobową znajdującą się przy drodze w Targowiskach oraz z drogą wojewódzką nr 886 Domaradz – Sanok, prowadzącą w kierunku Bieszczad.

Położenie wsi w bliskiej odległości od bardzo atrakcyjnych terenów turystycznych jakimi są Bieszczady, Beskid Niski i granice państwa (Słowacja, Ukraina) przy dobrze rozwiniętym zapleczu rekreacyjno - wypoczynkowym mogłoby stanowić bazę przejściową dla ruchu turystycznego.

Przez teren wsi odbywa się komunikacja autobusowa umożliwiająca dojazd mieszkańcom wsi do miejsc pracy i nauki w pobliskich miastach w województwie i poza nim.

3.3. Sieć telekomunikacyjna.

Sieć telekomunikacyjna na terenie tej miejscowości jest bardzo dobrze rozwinięta, obejmuje ponad 90% gospodarstw domowych. Dostawcą tej usługi jest Telekomunikacja Polska S.A. Na terenie Orzechówki zdecydowana większość gospodarstw domowych posiada telefon stacjonarny i szerokopasmowy dostęp do internetu.

3.4. Zaopatrzenie w wodę.

Mieszkańcy miejscowości Orzechówka zaopatrują się w wodę ze studni kopanych i głębinowych wodociągiem prywatnym, grawitacyjnym grupowym bądź za pomocą hydroforu. Zaopatrzenie w wodę budzi zastrzeżenia pod względem jej jakości i ilości w wielu przypadkach.

Zła jakość wody w studniach kopanych na terenie gminy przemawia za zbudowaniem sieci wodociągowej w całej miejscowości.

3.5. Sieć kanalizacyjna.

Obecnie miejscowość nie posiada sieci kanalizacyjnej. Problem ten jednak jest zauważany przez mieszkańców wsi, gotowe już są projekty budowy sieci i przyłączenia wszystkich gospodarstw do gminnej oczyszczalni ścieków w Bliznem. Rozpoczęcie budowy sieci planuje się na rok 2009.

3.6 Gospodarka odpadami.

Orzechówka nie posiada własnego wysypiska śmieci. Obecnie gospodarka odpadami komunalnymi oparta jest na zasadach określonych w „Regulaminie utrzymywania porządku i czystości na terenie Gminy Jasienica Rosielna”, który wprowadził selektywną zbiórkę odpadów (system workowy).

3.7 Zaopatrzenie w energię elektryczną oraz gaz.

Dostępność do sieci energetycznej posiadają wszystkie gospodarstwa domowe. Sieć energetyczna jest w pełni zmodernizowana, dlatego też system energetyczny w miejscowości znajduje się w bardzo dobrym stanie technicznym. Odbiorcy energii elektrycznej obsługiwani są przez Rzeszowski Zakład Energetyczny Rejon Sanok, którego przedmiotem działania jest między innymi sprzedaż energii elektrycznej oraz utrzymanie i eksploatacja sieci.

Należy również zaznaczyć, że w centrum wsi i niektórych przysiółkach: Łąki, Wola Orzechowska, Miasteczko, I Góra jest wykonane oświetlenie uliczne, co znacznie wpływa na bezpieczeństwo oraz komfort życia mieszkańców.

Wszystkie gospodarstwa domowe posiadają dostęp do sieci gazowej. Obsługą sieci gazowniczej w Orzechówce zajmuje się PGNiG S.A. Gazownia Jasielska.

3.8. Miejsca sportu i rekreacji.

W Orzechówce są dwa boiska sportowe. Jedno położone jest na terenie Zespołu Szkół, a drugie nieopodal Domu Strażaka. Dużą rolę w rozwoju sportu na terenie Orzechówki odgrywa Zespół Szkół, który zachęca młodzież do czynnego uprawiania sportu. Młodzież szkolna osiąga sukcesy w różnych dyscyplinach sportowych m.in. tenis stołowy, siatkówka.

Istnieje również możliwość prowadzenia działalności sportowej i kulturowej na terenie Zespołu Szkół i Domu Strażaka w Orzechówce. Zespół Szkół udostępnia nie tylko dzieciom i młodzieży obiekty sportowo-rekreacyjne.

3.9. Oświata.

Zespół Szkół w Orzechówce.

Zespół Szkół w Orzechówce został powołany z dniem 1 września 1999 roku. Wcześniej była to Szkoła Podstawowa. Obiekt Zespołu Szkół w Orzechówce składa się z trzech połączonych ze sobą węzłami komunikacyjnymi brył:

1. najstarszy budynek szkoły z 1916 roku
2. przewiązka z sala gimnastyczną z 1998
3. przybudówka z 1979 roku (przedszkole, sanitariaty, szatnia, kotłownia)

Budynek szkoły jest ciągle modernizowany. Uczniowie mają do dyspozycji:

- 13 sal lekcyjnych
- salę sportową
- siłownię
- dwie pracownie komputerowe z dostępem do Internetu

- bibliotekę i czytelnię wyposażoną w Multimedialne Centrum Informacji
Sukcesywnie organizowane i wyposażane pracownie oraz gabinety przedmiotowe są miejscem, gdzie uczyć się jest łatwiej i przyjemniej.

W Zespole Szkół w Orzechówce kształci się 216 uczniów w jedenastu oddziałach: tj. klasa „zerowa”, klasy I-VI szkoły podstawowej i I - III gimnazjum.

W szkole jest bogata oferta zajęć pozalekcyjnych, która jest możliwa dzięki środkom finansowym pozyskiwanym przez szkołę z funduszy unijnych i rządowych. Szkoła realizowała m. in. projekty; „Szkoła Marzeń”, „Przyjazna Szkoła”, „Równać Szanse”, „Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich”.

Od początku swego istnienia, szkoła stanowiła centrum kulturalno-oświatowe Orzechówki. Dbałość o stworzenie jak najlepszych warunków lokalowych i wyposażenie szkoły w najnowsze pomoce dydaktyczne była punktem honoru mieszkańców. Kierownicy i dyrektorzy zawsze mogli liczyć na zrozumienie i wsparcie ze strony orzechowian.

Nawet w najtrudniejszych czasach, znaleźli się ludzie, których zaangażowanie i zapał sprawiły, iż nasza szkoła była jedną z najnowocześniejszych placówek w okolicy.

W czasie wojny szkoła, prowadząc tajne nauczanie, wspierała mieszkańców Orzechówki duchowo i pokazywała, że Polska nie podda się okupantowi. Po wojnie starano się podnieść poziom edukacyjny na wsi. Zadbano, by wszyscy umieli czytać i pisać, a młodzież rozwijała swoje zainteresowania i uzdolnienia. Starano się uświadomić wszystkim, że wykształcenie daje szansę na lepsze życie. Dzięki wysiłkom dyrektorów i nauczycieli uczniowie z Orzechówki kształcili się w szkołach średnich, co było dość rzadkim zjawiskiem na wsiach.

Współcześnie, dzięki zaangażowaniu nauczycieli wyniki nauczania są bardzo wysokie, dzięki czemu młodzież dostaje się do wymarzonych szkół średnich i realizuje swoje marzenia.

Tylko dzięki temu, że szkoła zawsze mogła liczyć na pomoc ze strony rodziców i mieszkańców wsi, wiele planów można było zrealizować. Bezinteresowna pomoc, zrozumienie potrzeb szkoły i wspólne zmierzanie do wytyczonych celów przynosiło pożądane rezultaty.

3.10. Zdrowie.

W Orzechówce znajduje się Punkt Lekarski jako wewnętrzna jednostka organizacyjna Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Jasienicy. W Ośrodku Zdrowia pracuje jeden lekarz pierwszego kontaktu i dwie pielęgniarki.

4. Strefa gospodarcza.

4.1. Miejsca pracy, zakłady produkcyjne i usługowe.

Wieś Orzechówka jest wsią rolniczą z dużą ilością przedsiębiorców - 54 firmy usługowo – produkcyjne. Zlokalizowane są 4 sklepy spożywcze oraz oddział Banku Spółdzielczego.

Większe zakłady to:

Zakład Produkcyjno-Usługowo-Handlowy - Marketing „Christine”,

Firma „GEDAR” – produkcja krawiecka,

Firma „ORFAK” – produkcja wyrobów stolarskich i ciesielskich,

Roboty ogólnobudowlane, instalatorstwo sanitarne i c.o.

Ferma Drobiu – Adam Lipiński

Ferma Drobiu – Henryk Kwolek

4.2. Rolnictwo.

Orzechówka zajmuje obszar 1362 ha z czego grunty orne 586 ha, sady 3 ha, łąki i pastwiska 277 ha, lasy 401 ha oraz grunty pozostałe 95 ha. Wśród upraw tradycyjnych można wyróżnić uprawę zbóż i ziemniaków..

Na terenie wsi funkcjonuje 678 gospodarstw rolnych; 156 o pow. od 1 – 2 ha, 102 o pow. od 2 do 4 ha, 16 gospodarstw o pow. 4-7 ha oraz 404 nieruchomości o pow. do 1 ha.

III. ANALIZA SWOT.

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i mocnych stron miejscowości, oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed Orzechówką. Jest ona oparta na schemacie klasyfikacji dzielącym wszystkie czynniki mające wpływać na bieżącą i przyszłą pozycję miejscowości.

Silne strony:

- korzystne położenie i walory krajobrazowe; park Czarnorzecko-Strzyżowski, położenie miejscowości w pobliżu drogi krajowej nr 9 (do granicy państwa) oraz drogi wojewódzkiej Rzeszów – Sanok (do Bieszczad),
- lokalizacja miejscowości w spokojnej dolinie, a jednocześnie w pobliżu drogi krajowej i wojewódzkiej
- posiadanie piaskowni i lasu
- czyste środowisko (powietrze, woda, gleba),
- dobrze rozwinięta radiowa sieć internetowa
- dobrze rozwinięta sieć handlowa i usługowa,
- tereny własne pod rozwój bazy rekreacyjno-sportowej i kulturalnej w okolicy Wiejskiego Domu Kultury i Zespołu Szkół,
- istnieją i działają: filia GOK, KGW, OSP, SPZOZ, Zespół Szkół, MŚP,
- organizowane cyklicznie zawody sportowo-pożarnicze,
- wykształceni ludzie,
- wysoki poziom nauczania w SP i gimnazjum
- cyklicznie organizowane ogólnopolskie plenery malarsko –

Słabe strony:

- brak chodników dla pieszych
- uboga oferta pozaszkolna dla dzieci i młodzieży
- brak placu zabaw dla dzieci
- brak szlaków turystycznych pieszych i rowerowych
- brak gospodarstw agroturystycznych
- brak produktu regionalnego
- pogarszający się stan zabytkowych kapliczek przydrożnych
- brak środków na wyposażenie bazy rekreacyjno – sportowej,
- mała aktywność społeczna,
- górzysty teren, rozdrobnione gospodarstwa,
- brak przetwórstwa owoców, warzyw,
- brak inwestorów zewnętrznych (sponsorów),
- małe tradycje w obsłudze bazy turystycznej,
- niski poziom dochodów własnych gminy,
- niski poziom zagospodarowania obiektów kulturalno – rekreacyjnych,
- starzenie się społeczeństwa spowodowane wyjazdami osób młodych (kraj, zagranica),
- wzrost patologii społecznych.

rzeźbiarskie

- zwiększająca się promocja wsi poprzez wydawnictwa własne
- bogata oferta kulturalno – oświatowa dla młodzieży szkolnej
- duża liczba zabytkowych kapliczek przydrożnych

Szanse:

- posiadanie nowoczesnego zaplecza szkoły, w którym można utworzyć bazę noclegową
- duża ilość gruntów budowlanych
- bliskie sąsiedztwo Brzozowa i Krosna
- pozyskiwanie środków pozabudżetowych z funduszy strukturalnych UE
- bliska perspektywa skanalizowania wsi w najbliższych dwóch latach
- możliwość pozyskania dobrej wody pitnej
- możliwość stworzenia ścieżek zdrowia, rowerowych, pieszych szlaków turystycznych
- posiadanie terenu pod zalew rekreacyjno – retencyjny
- możliwość tworzenia gospodarstw agroturystycznych
- wykorzystanie istniejących terenów i bazy sportowej, rekreacyjnej i kulturowej,

Zagrożenia:

- skomplikowane procedury i opóźnienia w uruchamianiu środków unijnych
- niestabilne przepisy prawne i podatkowe
- starzenie się społeczeństwa
- wzrost liczby dzieci niepełnosprawnych
- zmniejszające się bezpieczeństwo publiczne
- położenie miejscowości na granicy powiatu

IV. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU.

1. Opis planowanych przedsięwzięć.

1) Obszar infrastruktury drogowej i około drogowej.

- modernizację drogi w przysiółkach: Łąki, I Góra, Wólka, Podlesie, Miasteczko z uwzględnieniem tradycyjnych tras migracji i miejsc lęgowych płazów i drobnych zwierząt)
- budowę chodnika w centrum miejscowości.

2) Obszar oświaty:

- dokończenie uporządkowania terenu obok Zespołu Szkół (tj. uporządkowania dziedzińca szkoły oraz wykonanie ogrodzenia wokół szkoły)
- modernizacja istniejącej zabudowy przedszkola w celu utworzenia stołówki szkolnej
- dostosowania elewacji budynku przedszkola do szkoły pod kątem estetyki i stylu architektonicznego
- zbudowanie placu zabaw dla dzieci
- dostosowanie budynku szkoły do potrzeb dzieci niepełnosprawnych
- modernizacja kotłowni szkolnej
- zagospodarowanie terenów sportowo – rekreacyjnych przy szkole

3) Obszar infrastruktury komunalnej:

- wykonanie sieci kanalizacyjnej obejmującej wszystkich mieszkańców miejscowości w ramach istniejącej ogólnogminnej sieci kanalizacyjnej z własną oczyszczalnią
- wykonanie sieci wodociągowej
- regulacja potoku orzechowskiego
- modernizacja Punktu Lekarskiego pod kątem likwidacji barier architektonicznych (podjazd dla niepełnosprawnych, wejście, sanitariaty)

4) Obszar dziedzictwa kulturowego

- odnowienie lokalnych miejsc pamięci narodowej oraz wykonanie tabliczek informacyjnych
- renowacja zabytkowych kapliczek przydrożnych
- modernizacja Wiejskiego Domu Kultury (zaplecze kuchenne, szatnia, scena)
- wykonanie tabliczek informacyjnych z nazwami przysiółków

5) Obszar sportu i rekreacji.

- wykonanie płyty boiska sportowego i trybun
- wybudowanie ogrodzenia wokół stadionu sportowego
- zakup stoiska do reprezentowania wsi na imprezach plenerowych
- budowa ścieżek zdrowia, rowerowych i turystycznych
- utworzenie pól biwakowych
- poprawa estetyki otoczenia w centrum miejscowości (parking, tablice ogłoszeń, informacje turystyczne)
- utworzenie bazy noclegowej (zakup łóżek polowych, materacy, poduszek, śpiworów)
- organizowanie cyklicznie plenerów malarsko – rzeźbiarskich i innych imprez kulturalnych
- zadaszenie podłogi wykorzystywanej na imprezy plenerowe
- ogrodzenie Wiejskiego Domu Kultury

2. Uzasadnienie realizacji zadań i oczekiwane rezultaty.

Realizacja zamierzonych zadań przyczyni się do podniesienia standardu życia mieszkańców w miejscowości Orzechówka. Inwestycje w infrastrukturę techniczną, drogową i komunalną będzie mieć znaczenie dla rozwoju lokalnej gospodarki i zaspokajania potrzeb społecznych mieszkańców oraz przyciągnięcia nowych osób.

Realizacja zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Orzechówka przyczyni się do polepszenia wizerunku miejscowości, podniesienia poziomu życia lokalnej społeczności, rozwoju społeczno – kulturowego oraz pobudzenia aktywności sportowo – rekreacyjnej. Służyć będzie również integracji społeczności lokalnej i wzrostowi lokalnego patriotyzmu. Wpłynie na rozwój organizacji społecznych. Pomoże w zmniejszeniu problemów w sferze patologii społecznych.

Obszar przedsięwzięć	Uzasadnienie realizacji zadania – oczekiwane rezultaty
<u>Obszar infrastruktury drogowej i około drogowej.</u> - modernizację drogi w przysiółkach: Łąki, I Góra, Wólka, Podlesie, Miasteczko z uwzględnieniem tradycyjnych tras migracji i miejsc lęgowych płazów i drobnych zwierząt) - budowę chodnika w centrum miejscowości.	• poprawa stanu bezpieczeństwa ruchu w miejscowości, • poprawa warunków życia i pracy, • poprawa estetyki miejscowości • zaspokojenie potrzeb społeczeństwa
<u>Obszar oświaty:</u> - dokończenie uporządkowania terenu obok Zespołu Szkół (tj. uporządkowania dziedzińca szkoły oraz wykonanie ogrodzenia wokół szkoły) - modernizacja istniejącej zabudowy przedszkola w celu utworzenia stołówki szkolnej - dostosowania elewacji budynku przedszkola do szkoły pod kątem	• poprawa estetyki i funkcjonalności budynku i obejścia szkoły, • zwiększenie stanu bezpieczeństwa uczniów • zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych uczniów

estetyki i stylu architektonicznego

- zbudowanie placu zabaw dla dzieci
- dostosowanie budynku szkoły do potrzeb dzieci niepełnosprawnych
- modernizacja kotłowni szkolnej
- zagospodarowanie terenów sportowo – rekreacyjnych przy szkole

Obszar infrastruktury komunalnej:

- wykonanie sieci kanalizacyjnej obejmującej wszystkich mieszkańców miejscowości w ramach istniejącej ogólnogminnej sieci kanalizacyjnej z własną oczyszczalnią
- wykonanie sieci wodociągowej
- regulacja potoku orzechowskiego
- modernizacja Punktu Lekarskiego pod kątem likwidacji barier architektonicznych (podjazd dla niepełnosprawnych, wejście, sanitariaty)

- Poprawa stanu środowiska naturalnego
- Zwiększenie atrakcyjności działek budowlanych

Obszar dziedzictwa kulturowego:

- odnowienie lokalnych miejsc pamięci narodowej oraz wykonanie tabliczek informacyjnych
- renowacja zabytkowych kapliczek przydrożnych

- Wzrost atrakcyjności turystycznej wioski
- Poprawa estetyki miejscowości
- Zapobieganie dalszemu niszczeniu obiektów, poprawa wyglądu zabytków lokalnych i budynków użyteczności

- modernizacja Wiejskiego Domu Kultury (zaplecze kuchenne, szatnia, scena)
- wykonanie tabliczek informacyjnych z nazwami przysiółków publicznej,
- zwiększenie działalności kulturalnej

Obszar sportu i rekreacji:

- wykonanie płyty boiska sportowego i trybun
- wybudowanie ogrodzenia wokół stadionu sportowego
- zakup stoiska do reprezentowania wsi na imprezach plenerowych
- budowa ścieżek zdrowia, rowerowych i turystycznych
- utworzenie pól biwakowych
- poprawa estetyki otoczenia w centrum miejscowości (parking, tablice ogłoszeń, informacje turystyczne)
- utworzenie bazy noclegowej (zakup łóżek polowych, materacy, śpiworów)
- organizowanie cyklicznie plenerów malarsko – rzeźbiarskich i innych imprez kulturalnych
- zadaszenie podłogi wykorzystywanej na imprezy plenerowe
- ogrodzenie Wiejskiego Domu Kultury
- poprawa warunków uprawiania sportu
- upowszechnienie kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży dorosłych,
- poprawa stanu zdrowotnego
- integracja mieszkańców,
- wzrost atrakcyjności turystycznej miejscowości .

3. Odbiorcy projektu.

Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Orzechówka, inwestorzy, rodziny lokalnych przedsiębiorców, organizacje społeczne działające na terenie miejscowości, ludzie przyjezdni. Projekt ten będzie również oddziaływał na okoliczne sołectwa.

4. Szacunkowy koszt realizacji zadań:

LP	Zadania	Wielkość		Nakłady	Źródła pozyskania
		Jednostka miary	Oznaczenie		
1	Modernizacje drogi W przysiółkach:				środki własne, dotacje unijne
	a) Dół	m	1100	550 000,00 zł	
	b) Wólka	m	500	250 000,00 zł	
	c) Łąki	m	1350	675 000,00 zł	
	d) Miasteczko	m	320	160 000,00 zł	
	e) Podlesie	m	300	150 000,00 zł	
	f) I Góra	m	200	100 000,00 zł	
2	Budowa chodnika:				środki własne, środki starostwa powiatowego
	I etap	m	100	100 000,00 zł	
	II etap	m	250	75 000,00 zł	
	III etap	m	200	75 000,00 zł	
3	Uporządkowania dziedzińca szkoły, wykonanie płytki odbojowej	m	125	50 000 zł	środki budżetu gminy, środki unijne
4	Wykonanie ogrodzenia wokół szkoły	m	200	25 000,00 zł	środki budżetu gminy, środki unijne
5	Modernizacja istniejącej zabudowy przedszkola w celu utworzenia stołówki szkolnej (wyposażenie stołówki)			400 000,00 zł	środki unijne
6	Elewacja budynku przedszkola			60 000, 00 zł	środki budżetu gminy, środki unijne
7	Zbudowanie placu zabaw dla dzieci	ary	4	300 000, 00zł	środki budżetu gminy, środki unijne
8	Dostosowanie budynku szkoły do potrzeb dzieci niepełnosprawnych			150 000, 00 zł	środki własne, środki PFRON
9	Modernizacja kotłowni szkolnej			80 000, 00 zł	środki budżetu gminy, środki unijne
10	Zagospodarowanie	ary	20	15 000, 00 zł	środki własne

	terenów sportowo – rekreacyjnych przy szkole				
11	Wykonanie sieci kanalizacyjnej W całej miejscowości	km	36	8660 000,00 zł	środki własne, dotacje unijne
12	Wykonanie sieci wodociągowej	km	32	550 000,00	środki własne, dotacje unijne
13	Regulacja potoku orzechowskiego	km	0,5	Cena ujęta w wykonaniu sieci kanalizacji	
14	Modernizacja Punku Lekarskiego (podjazd dla niepełnosprawnych, wejście, sanitaria)			110 000,00 zł	środki własne, środki PFRON
15	Odnowienie lokalnych miejsc pamięci narodowej oraz wykonanie tabliczek informacyjno – historycznych			50 000,00 zł	środki własne, środki Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego
16	Renowacja zabytkowych kapliczek przydrożnych			30 000,00 zł	środki własne, środki Wojewody Podkarpackiego
17	Modernizacja Wiejskiego Domu Kultury (zaplecze kuchenne, szatnia oraz scena)			100 000, 00 zł	środki Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego, środki własne
18	Wykonanie płyty boiska sportowego i trybun oraz wykonanie ogrodzenia	ary	54	200 000, 00 zł	środki własne, dotacje unijne
19	Zakup stoiska do reprezentowania wsi na imprezach plenerowych	sztuk	1	10 000, 00 zł	dotacje unijne
20	Budowa ścieżek zdrowia, rowerowych i turystycznych			20 000, 00 zł	środki własne
21	Budowa pól			70 000,00 zł	środki własne,

	biwakowych					inwestor zewnętrzny
22	Poprawa estetyki otoczenia w centrum miejscowości (parking, tablice ogłoszeń, informacje turystyczne)				200 000, 00 zł	środki własne, dotacje unijne
23	Utworzenie bazy noclegowej (zakup łóżek polowych, śpiworów)				20 000,00 zł	środki unijne
24	Organizowanie cyklicznie plenerów malarsko – rzeźbiarskich i innych imprez				10 000,00 zł na rok	środki własne
25	Zadaszenie podłogi przeznaczonej na imprezy plenerowe				150 000, 00 zł	środki własne, dotacje unijne
26	Ogrodzenie Wiejskiego Domu Kultury	m	250		50 000, 00 zł	środki własne, dotacje unijne
KOSZT CAŁKOWITY REALIZACJI ZADAŃ					13 515 000, 00 zł	

5. Harmonogram realizacji zadań.

Lp	Zadania	Termin realizacji							
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1	Modernizacje drogi na odcinkach przysiółków:								
	a) Dół								
	b) Wólka								
	c) Łąki								
	d) Miasteczko								
	e) Podlesie								
	f) I Góra								
2	Budowa chodnika:								
	I etap								
	II etap								

III etap					
3	Uporządkowania dziedzińca szkoły, płytki odbojowe				
4	Wykonanie ogrodzenia wokół szkoły				
5	Modernizacja istniejącej zabudowy przedszkola w celu utworzenia stołówki szkolnej (wyposażenie stołówki)				
6	Elewacja budynku przedszkola				
7	Zbudowanie placu zabaw dla dzieci				
8	Dostosowanie budynku szkoły do potrzeb dzieci niepełnosprawnych				
9	Modernizacja kotłowni szkolnej				
10	Zagospodarowanie terenów sportowo – rekreacyjnych przy szkole				
11	Wykonanie sieci kanalizacyjnej W całej miejscowości				
12	Wykonanie sieci wodociągowej				
13	Regulacja potoku orzechowskiego				
14	Modernizacja Punktu Lekarskiego (podjazd dla niepełnosprawnych, wejście, sanitaria)				
15	Odnowienie lokalnych miejsc pamięci narodowej oraz wykonanie tabliczek informacyjno – historycznych				

V. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI.

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się z chwilą uchwalenia go przez zebranie wiejskie oraz wprowadzenie w życie uchwałą Rady Gminy Jasienica Rosielna. Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Wójt Gminy Jasienica Rosielna, a także Rada Sołecka i Sołtys wsi Orzechówka. Plan Odnowy Miejscowości będzie systematycznie monitorowany. Monitoring dostarczy informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania Planu Odnowy Miejscowości. Monitorowanie będzie polegało na systematycznym zbieraniu i interpretowaniu danych opisujących postęp i efekty realizacji Planu. Monitoring będzie obejmował wydatkowanie oraz efekty rzeczowe wdrażania Planu.

System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości realizowany będzie w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej.

ZAKOŃCZENIE.

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu ośmiu lat realizację kilku zadań. Realizacja powyższych zadań spowoduje, że Orzechówka stanie się atrakcyjnym miejscem zamieszkania i wypoczynku, a także miejscem pracy dla wielu mieszkańców. Osiągnięcie wytyczonych w tym planie celów wymaga jednak pełnej mobilizacji i zaangażowania mieszkańców do podejmowania działań na rzecz poprawy warunków i jakości życia.